

Απόστολος Πιερρής

Η Δωρική Μορφή και οι Προσλήψεις της στην Αρχαϊκή Πλαστική

Γενικό Πλάνο

Μελετάμε την συγκριτική ιστορία, πολιτική και πολιτιστική, της Σπάρτης αφ' ενός και του όλου Ελληνισμού αφ' ετέρου, έχοντας κατά νου μόνιμα ότι η Σπάρτη, σε ακμή, ωριμότητα και παρακμή εξ ίσου, αντιπροσωπεύει το καθαρό Δωρικό, και συνεπώς το αυθεντικό Ελληνικό. Περί αυτόν τον άξονα δομείται η συνολική Ελληνική πολυειδία.

[Για μια πρώιμη συνειδητοποίηση του θεμελιώδους αυτού γεγονότος μάρτυς ο Ηρόδοτος, I, 56-58].

Στον πολιτισμό που ορίζεται από την θεμελιώδη αρχή της ταυτότητας του Είναι και του Φαίνεσθαι, η αισθητή έκφραση των πιο αφηρημένων αληθειών αποτελεί την κανονικότητα του πνεύματος. Η μορφή είναι η ουσία της ύπαρξης.

Υποσχέθηκα λοιπόν να δείξω με προβολές την ορατή εικόνα των ιστορικών φάσεων και των πολιτισμικών διαφοροποιήσεων που ερευνούμε, να κάνω αισθητό τον ρυθμό του ιστορικού γίγνεσθαι ως νόμο της αιωνιότητας στον χρόνο – γιατί αυτό θα πει ιστορία του Ελληνισμού.

Και επειδή η γλυπτική είναι η χαρακτηριστικότερη εκδήλωση της κυριαρχίας της μορφής, της απο-κάλυψης-στο-κάλλος του Απόλυτου στο φαίνεσθαι-εν-χρόνω, θα παρουσιάσω σε μια σειρά συμπληρωματικών συναντήσεων κατά διαστήματα, την πλαστική φανέρωση της θεωρίας των ιστορικοπολιτισμικών Εποχών στον μεγάλο Ενιαυτό του κλασσικού Ελληνισμού.

Η θεματική ανάλυση της προγραμματικής αυτής διαπραγμάτευσης έχει ως εξής στο πρώτο της στάδιο:

1/ Η ανάδυση της μορφής στην μικροτεχνία και μεταλλοτεχνία (~ 700 π.Χ.) και η γέννηση της μνημειακής πλαστικής σε λίθο (~ 670 π.Χ). Η σειρά των υστερογεωμετρικών και πρωτοαρχαϊκών ειδωλίων της Ολυμπίας, η σημασία του Κούρου της Φιγαλείας κα η Σπαρτιατική καταγωγή και ανάπτυξη στην τελειότητα της Μορφής.

2/ Η Ιωνική πρόσληψη της Δωρικής Μορφής. Το δοκοειδές και το κυλινδρικό, η επιφάνεια και ο χώρος. Οι δυο βασικές παραλλαγές της πρόσληψης: το Κυκλαδικό και το Ανατολικο-ιωνικό.

3/ Οι «Σχολές» της βορειοανατολικής Πελοποννήσου στην Αρχαϊκή Εποχή. Η Αργεία παραλλαγή του Δωρικού στην Πελοπόννησο. Η Κορινθιακή και Σικυώνια.

4/ Η Αττική σύνθεση. Από τους Κούρους του Σουνίου στον Κούρο της Αναβύσσου.

5/ Βοιωτικοί Κούροι. «Σχολή» ή τόπος και χοάνη επιρροών; Τα Μέγαρα. Η Μεγάλη Ελλάδα.

6/ Τάσεις προς το τέλος της Αρχαϊκής Εποχής. Το Δωρικό, το Ιωνικό και το «Ρεαλιστικό».

16 Απριλίου 2019